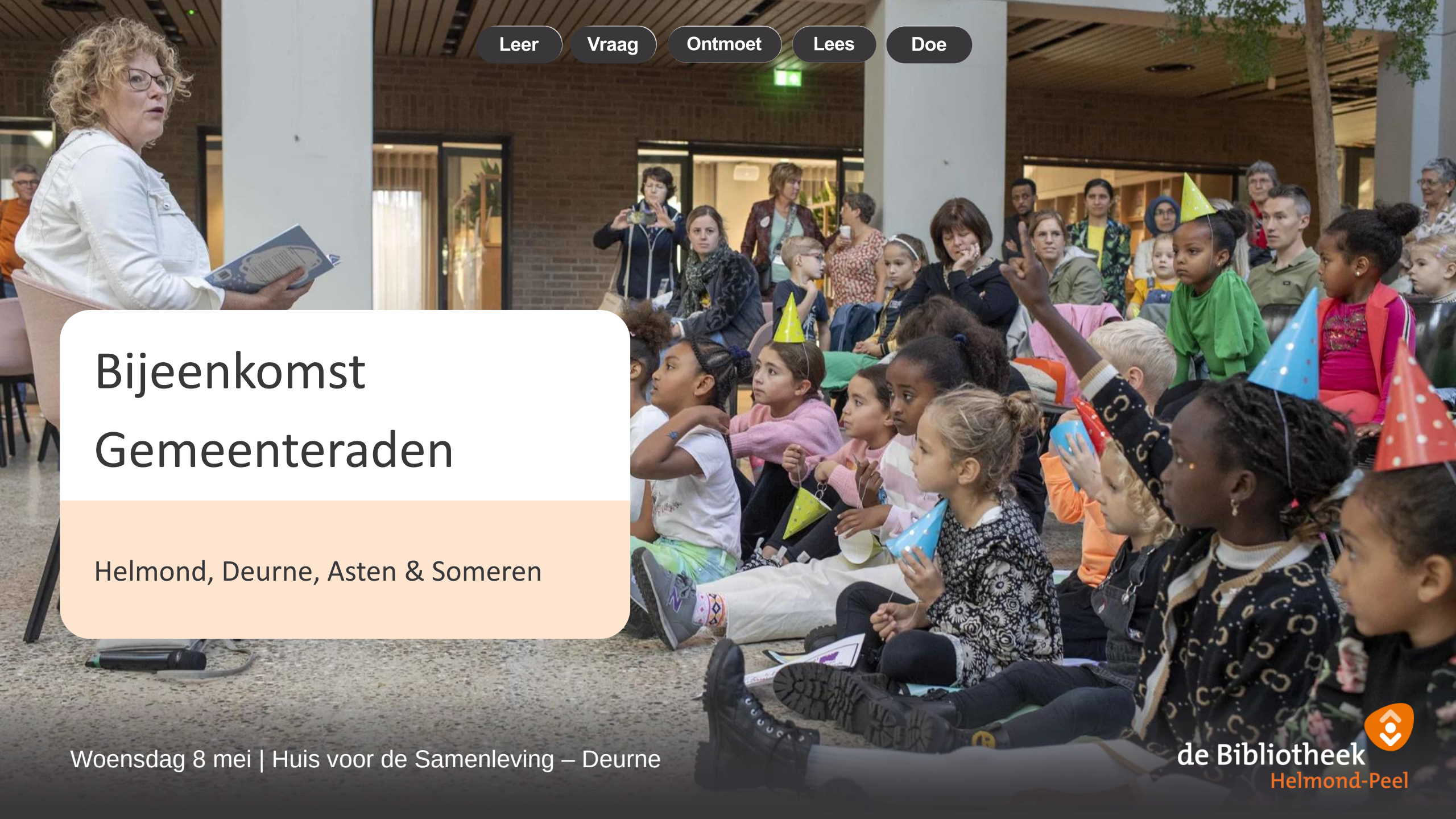

Bijeenkomst Gemeenteraden

Helmond, Deurne, Asten & Someren

Woensdag 8 mei | Huis voor de Samenleving – Deurne

de Bibliotheek
Helmond-Peel

Agenda

17.30-18.00 uur: Inloop & welkom

18.00-18.20 uur: Beleidsmatige en financiële ontwikkelingen door Robin Verleisdonk (directeur-bestuurder)
Welke ontwikkelingen maakt de bibliotheek door, wat zijn de doelstellingen en hoe verhouden deze zich tot de maatschappelijke opgaven en welke financiële positie is er nodig om deze opgaven het hoofd te bieden?

18.20-19.00 uur: Kijkje in de Maatschappelijke Bibliotheek
De bibliotheek is vandaag de dag veel meer dan een plek waar boeken worden uitgeleend. Denk aan activiteiten om mensen (digi)taalvaardiger te maken, het faciliteren van (anderstalige) communities en een inspirerende programmering voor jong en oud.

19.00-19.10 uur: Pauze

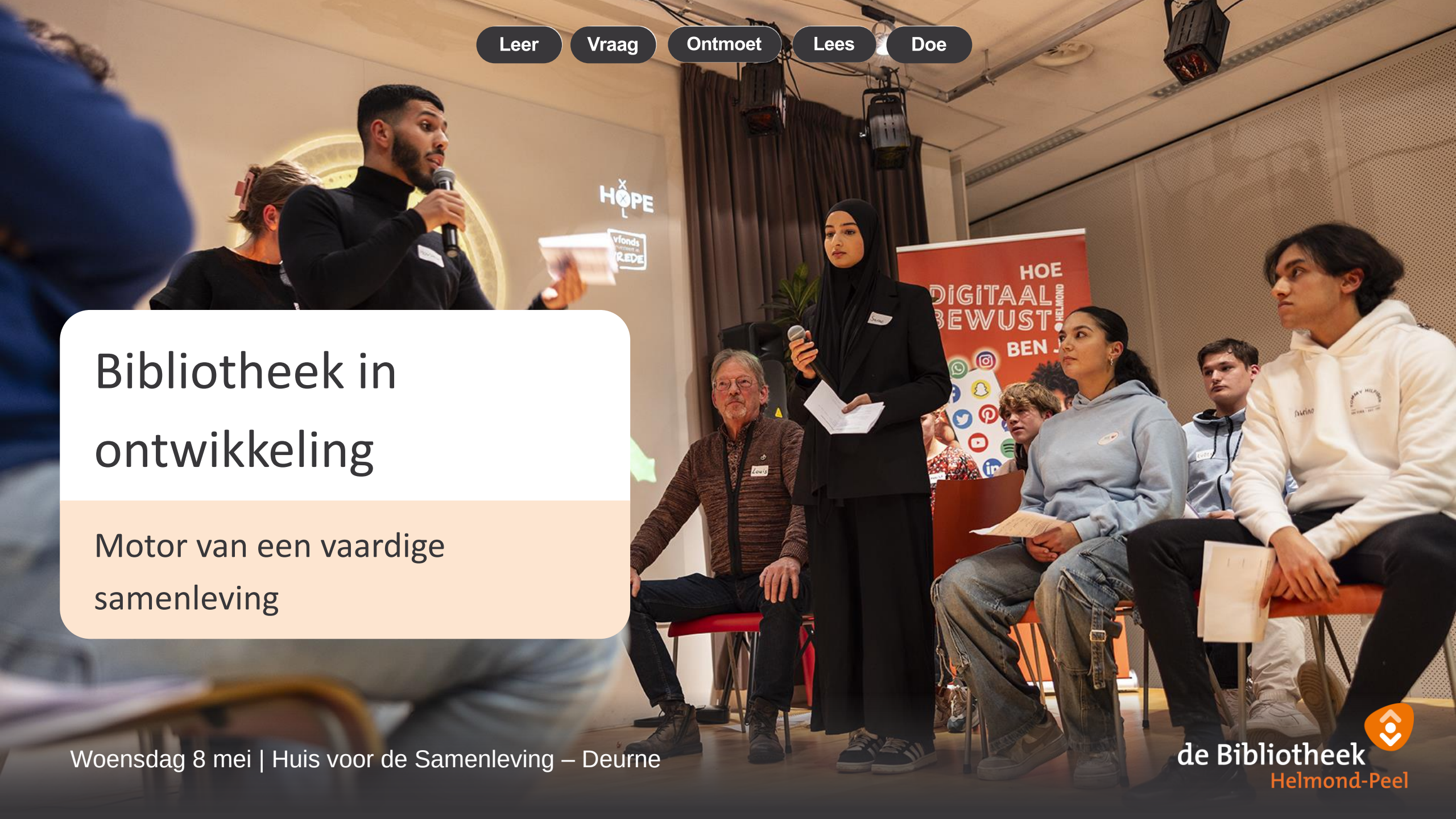
19.10-19.50 uur: Kijkje in de Educatieve Bibliotheek
De bibliotheek draagt bij aan het stimuleren van leesplezier en een goede (digi)taalvaardigheid bij alle kinderen van 0-18 jaar. Samenwerking met het educatieve veld (van kinderopvang tot voortgezet onderwijs) is cruciaal. We presenteren de visie van de Educatieve bibliotheek en er is aandacht voor het programma 'Van Alle Talen Thuis'.

19.50-20.00 uur: Vragen en afronding

Leer | Vraag | Ontmoet | Lees | Doe

Bibliotheek in ontwikkeling

Motor van een vaardige samenleving

Woensdag 8 mei | Huis voor de Samenleving – Deurne

de Bibliotheek
Helmond-Peel

BibliotheekWerk

DE BIBLIOTHEEK VAN DE TOEKOMST

CRUCIALE SHIFTS

Van:	naar:
UITLEENFABRIEK	MAATSCHAPPELIJK EDUCATIEVE VERBINDER
Het BOEK CENTRAAL	Het VRAAGSTUK én het BOEK CENTRAAL
COLLECTIE	CONNECTIE én COLLECTIE
INTROVERT	EXTRAVERT én INTROVERT
DENKEN	DOEN én DENKEN
DE DINGEN DOEN ZOALS WE HET ALTIJD AL DEDEN ...	DE DINGEN ANDERS DOEN - wendbaar -

De noodzaak van ons werk

- Tweedeling in Brainport
- Digitale kloof (voor zowel jong en oud)
- Regio met relatief grote groep laaggeletterden (16%)
- Teruglopende leesmotivatie en daarmee teruglopende leesvaardigheid
- Het verdwijnen van openbare ontmoetingsplekken
- Een plek waar iedereen welkom is
- Een terugtrekkende overheid
- Steeds meer mensen met een kleine beurs
- Minder aandacht voor cultuur

De motor van een vaardige samenleving

De Bibliotheek Helmond – Peel werkt aan een goede (digi-)taal en leesvaardigheid van de inwoners van Helmond. We bieden een verbindende plek waar mensen kennis kunnen vergaren en delen, waardoor zij kunnen (blijven) meedoen in de maatschappij.

We focussen ons op:

- (Digi-)Taalontwikkeling
- Kennisdeling & Ontmoeting

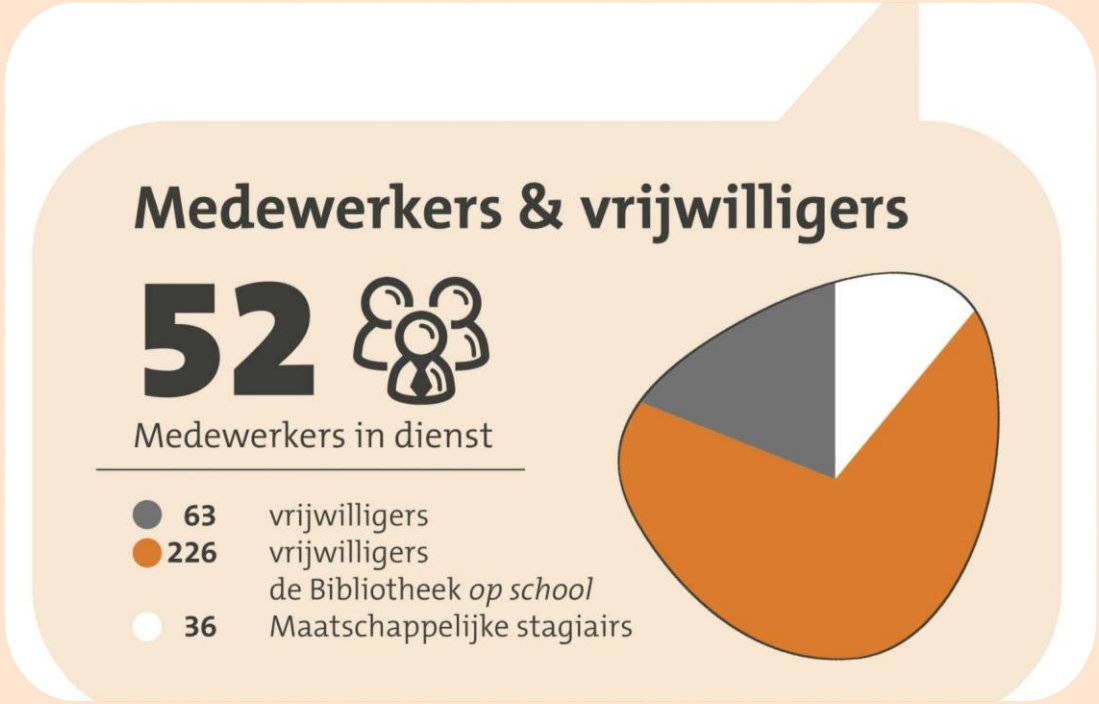

Ons doel is dat alle inwoners van :

1. zichzelf persoonlijk kunnen ontwikkelen en
2. mee kunnen doen in de samenleving

Bibliotheek Helmond-Peel | vandaag de dag

- 4 bibliotheeklocaties in Asten, Deurne, Helmond & Someren
- 50 Bibliotheken op School, ruim 7 op de 10 kinderen is lid van de bibliotheek
- Werkgebied van ca. 165.000 inwoners (groei van inwonertal)
- Arbeidsmarktregio Helmond-Peel
- 4 gemeenten hebben convenantafspraken en bestuursovereenkomst over Bibliotheekwerk
- Samenwerking in Brainportregio

ORGANIGRAM
Bibliotheek Helmond-Peel

Raad van Toezicht

Ondernemings-raad

Manager Educatieve Bibliotheek

Directeur-Bestuurder

Manager Maatschappelijke Bibliotheek

Educatieve Bibliotheek

- Leesmediacoach

Staf & Ondersteuning

- Specialist Marketing & Communicatie
- Controller Finance & Business
- Coördinator Ondersteunende Diensten
- Personele en Financiële administratie
- Mediabewerking & Logistiek
- Huishoudelijk medewerker

Maatschappelijke Bibliotheek

- Coördinator Maatschappelijke Bibliotheek
- Klantadviseur
- Programmamaker
- Community Librarian

De ‘High Five’ van de Bibliotheek Helmond-Peel

1. Groter bereik
2. Hogere kwaliteit
3. Meer verbinding
4. Meer uitnodigend
5. Beter zichtbaar

Bibliotheek Helmond-Peel | in cijfers

Bibliotheek Helmond-Peel algemeen 2023

35.660 LEDEN - 31.833 IN 2022

Leer Vraag Ontmoet Lees Doe

Rijksoverheid

Bibliotheekwet & convenant

Zorgplicht vanaf 2026

de Bibliotheek
Helmond-Peel

Wie zijn de belangrijkste spelers in het bibliotheekveld?

Landelijk

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

wetten en incidentele financiering bibliotheken

KB nationale bibliotheek

landelijke ondersteuning voor bibliotheken

Vereniging Openbare Bibliotheken

branchevereniging voor bibliotheken

VNG

landelijke ondersteuning voor gemeenten

Provinciaal

spn Samenwerkende PDO's Nederland

provinciale ondersteuning voor bibliotheken

=

Biblionet Groningen

Biblionet Drenthe

FERS

Bibliotheek netwerk Flevoland

Rijnbrink

Pro biblio

bisc

Cubiss

Bibliotheek van Zeeland

Lokaal

OPENBARE BIBLIOTHEKEN

GEMEENTEN

financieren lokale bibliotheken

De vijf kernfuncties van openbare bibliotheken

Ter beschikking stellen van **kennis en informatie**

Onder andere **collecties**, **informatiebijeenkomsten** en **informatiepunten**

Bieden van mogelijkheden tot **ontwikkeling en educatie**

Onder andere **Digisterker**, **Klik & Tik** en **Taalhuis**

Bevorderen van **lezen** en het laten kennismaken met **literatuur**

Onder andere **leesclubs**, **schrijversbezoeken** en **voorleesactiviteiten**

Organiseren van **ontmoeting en debat**

Onder andere **ontmoetings-cafés** en **maatschappelijke en culturele debatten**

Laten kennismaken met **kunst en cultuur**

Onder andere **exposities**, **tentoonstellingen** en **muziek- en toneeluitvoeringen**

WSOB PACT CONVENANT

'meedoen aan de basis
meedoen aan de top'

CPNB

Uit-gevers

Boek-handels

Opgave-gedreven

ABC

GELETTERDE SAMENLEVING
Bevorderen geletterdheid *
en leesplezier **

Stichting Lezen & Schrijven

Stichting Lezen

GROTE MAATSCHAPPELIJKE OPGAVEN

PARTICIPATIE IN INFORMATIESAMENLEVING
Digitale inclusie *
en digitaal burgerschap **

Alliantie Digitaal Samenleven (ADS)

BZK

Manifest Groep

ROC's

OCW

SZW

SER

LEVEN LANG ONTWIKKELEN
Basisvaardigheden, *
blijvende inzetbaarheid
en persoonlijke ontwikkeling **

"DE OPGAVEN"

voor zowel
*) kwetsbare groepen als
**) zelfredzamen

DENKSCHETS.NL

WSOB PACT CONVENANT

'meedoen aan de basis
meedoen aan de top'

"BASIS GARANDEREN"

... van volwaardige lokale bibliotheek

- goed bereikbaar en toegankelijk
- alle wettelijke functies / breed functioneel
- robuuste organisatie

RANDVOORWAARDEN

De bibliotheek is robuuste organisatie die goed bereikbaar en toegankelijk is

Voldoende en goed gekwalificeerd personeel en vrijwilligers

Collectief landelijk bibliotheeksysteem

Samenwerking in het netwerk is sterk

Kwaliteit van dienstverlening is hoog door certificering en monitoring

Innovatie en vernieuwing is goed geregeld

DENKSCHETS.NL

Een wettelijke zorgplicht voor bibliotheken

Wettelijke zorgplicht gemeenten voor genoeg volwaardige bibliotheken

- De zorgplicht voor gemeenten en provincies wordt met de wetswijziging in 2026 van kracht.
- De Tweede Kamer vroeg in 2022 om voor iedereen een volwaardige bibliotheek te garanderen in een motie van Kamerlid Mohandis.
- Vanaf 2025 krijgen gemeenten jaarlijks € 58,7 miljoen van de Rijksoverheid voor bibliotheken.

Ter voorbereiding op de zorgplicht

- Met een wettelijke zorgplicht geeft kabinet uitvoering aan de motie Mohandis c.s. van 7 juli 2022, waarmee de Tweede Kamer de regering heeft verzocht ‘te komen tot een wetswijziging die de toegang tot een volwaardige bibliotheek voor elke inwoner van Nederland garandeert’.
- Voor het versterken en repareren van het bibliotheeknetwerk en voor een blijvende toegang voor iedereen tot de openbare bibliotheek via een zorgplicht zet het kabinet een bedrag in dat oploopt van circa € 19 miljoen in 2023 naar circa € 54 miljoen in 2025. Dit in aanvulling op de circa € 440 miljoen die gemeenten bijdragen.

Bron: Kamerbrief voormalig staatssecretaris Uslu over herziening bibliotheekwet en versterking bibliotheekstelsel

Een wettelijke zorgplicht voor bibliotheken

- Normenkader voor wet in ontwikkeling (samenwerking VOB/VNG).

Denk hierbij aan: minimale normbijdrage per inwoner, inzet van professionals, minimale openingstijden en afstandsgrens: hoeveel bibliotheken per hoeveelheid inwoners?

- SPUK-gelden als opmaat naar structurele versterking.
- Vanaf 2025 structurele rijksbijdrage via gemeentefonds, deze gelden liggen al vast:

Om ervoor te zorgen dat gemeenten zich goed kunnen voorbereiden op de zorgplicht is de inzet om een overgangsregeling in te stellen in 2025 en 2026. Staatssecretaris Fleur Gräper: ***„Ik denk aan een basisbedrag per gemeente en kijk naar mogelijkheden om ook kleinere gemeenten in staat te stellen zich voor te bereiden op de zorgplicht.”***

Leer Vraag Ontmoet Lees Doe

Peelgemeenten

Helmond, Deurne, Asten en Someren

Peelconvenant + Bestuursovereenkomst

de Bibliotheek Helmond-Peel

Bibliotheekwerk in de Peel

- Met convenant zijn er afspraken over basisniveau bibliotheekwerk: inhoudelijk en financieel.
- Basisbijdragen van gemeenten door convenant beter in balans en ondergrens is vastgesteld.
- Aantal diensten kunnen enkel bestaan met Plus-financiering, zoals:
    - de Bibliotheek op School
    - Taalhuis
    - Informatiepunt Digitale Overheid
    - Boekstart in de Kinderopvang en consultatiebureau

  (door gemeente, onderwijs, fondsen, bedrijven etc.)
- Genereren van eigen financiering door abonnementenstructuur scholen en samenwerking met ASML.

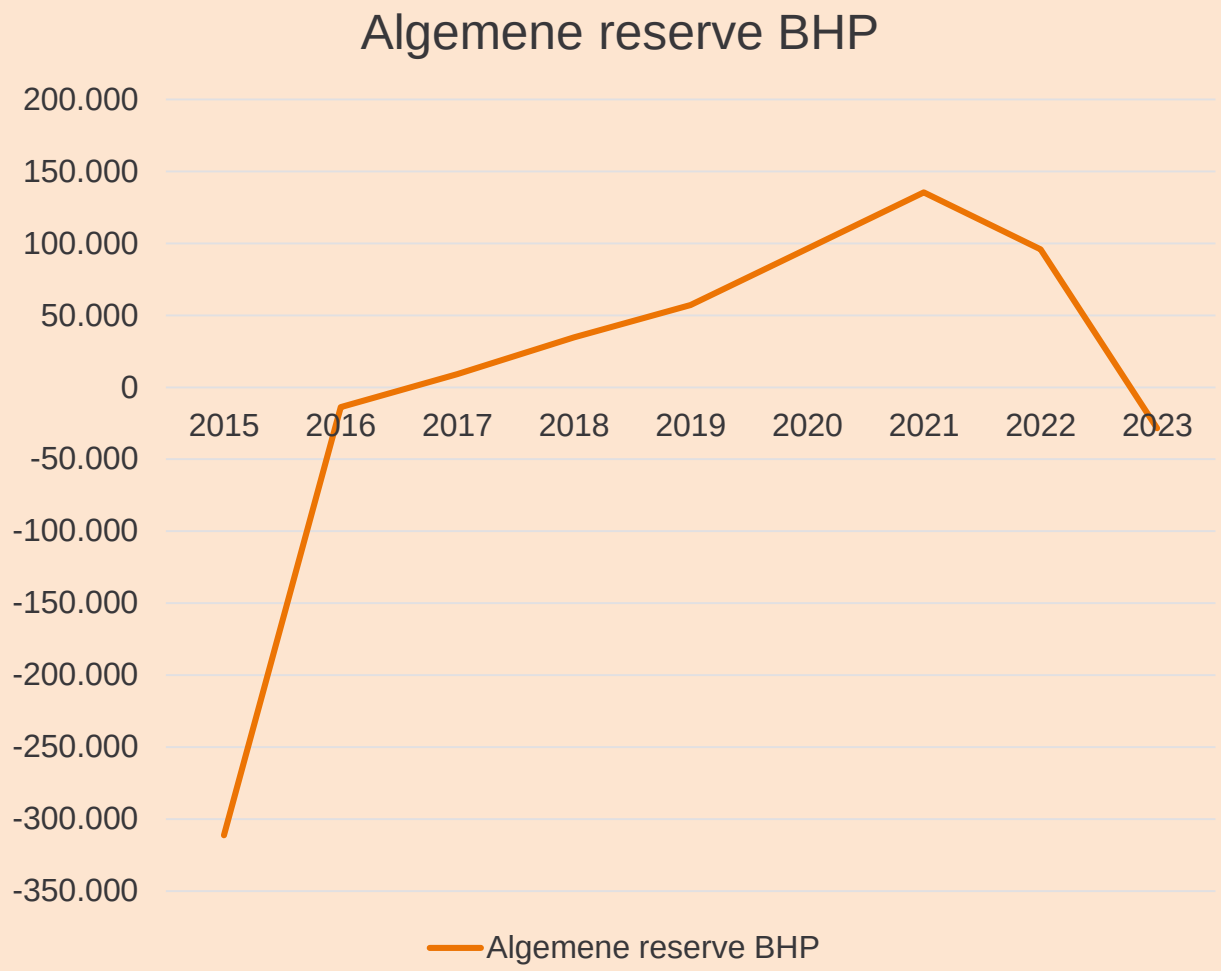
Gemeentelijke financiering blijft uitdaging

- In 2023 was er sprake van onder-indexering van de subsidiebijdrage.
- Kostenstijgingen in 2023 voor bibliotheek met ca. 8-10%: CAO-stijging, stijging inkoop boeken en contracten automatisering en andere leveranciers.
- 2023 afgesloten met **tekort van 140.000 euro**, alle gemeenten draaien verlies m.u.v. Deurne (uitbreiding dienstverlening door ophoging subsidie kost tijd).
- De **reservepositie** van de bibliotheek is **zeer kwetsbaar** en verkeert in de **HOGE risicocategorie**.
    - 2,17% van de totale beheerslast
    - 10% is gewenst conform ‘haringmaat’
    - Gemeente Helmond en Asten hebben een negatieve reserve

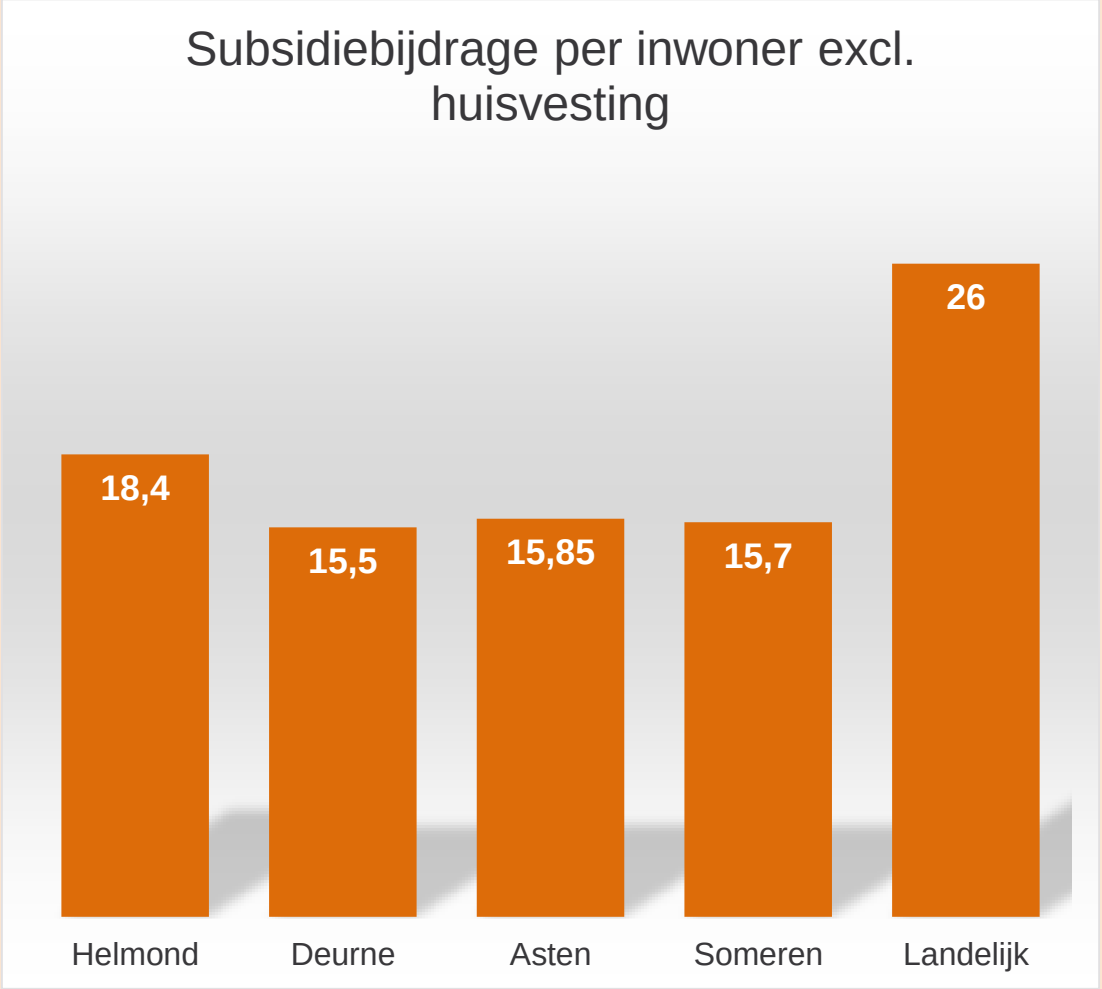
Negatieve algemene reserve

Jaar	Algemene reserve BHP
2015	- 311.320
2016	- 13.695
2017	9.025
2018	34.623
2019	57.109
2020	96.382
2021	135.420
2022	95.864
2023	- 28.426

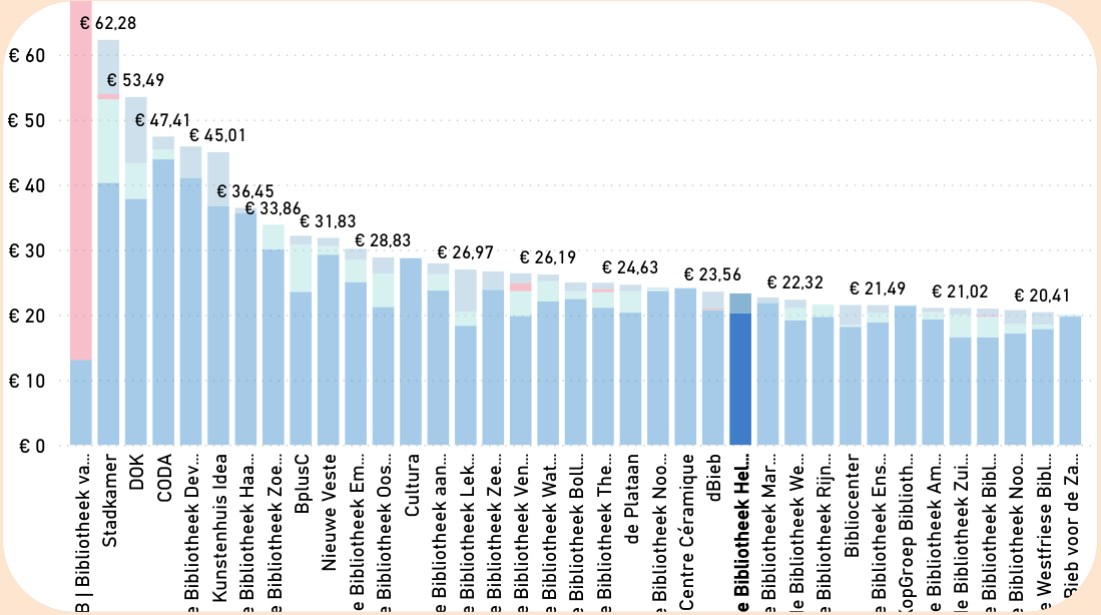
Gemeentelijke bijdrage t.o.v. landelijk gemiddelde

Gemeenten	Exploitatiesubsidie per inwoner excl. huisvesting in 2024
Helmond	€ 18,40
Deurne	€ 15,50
Asten	€ 15,85
Someren	€ 15,70
Landelijk gemiddelde in 2022	€ 26

Structurele impuls noodzakelijk

- Regionale opgaven bovengemiddeld hoog:
  - Bovengemiddeld veel laaggeletterden
  - Bovengemiddeld veel achterstanden op het gebied van basisvaardigheden
  - Bovengemiddelde groei van inwonertal door regionale groei
  - Bovengemiddeld veel nationaliteiten en daarmee anderstaligen
- Financiering bibliotheekwerk onder-gemiddeld t.o.v. landelijk
- **Structurele rijksbijdrage van 3 euro per inwoner** is **vanaf 2025** nodig om als bibliotheek de maatschappelijke opgaven en groei van de regio het hoofd te bieden. <u>Gemeenten verantwoordelijk voor toekenning via gemeentefonds.</u>

Zijn er nog vragen?

Robin Verleisdonk

Directeur-Bestuurder

r.verleisdonk@bibliotheekhelmondpeel.nl

0492 740104

06 86880498

Watermolenwal 11 5701 RV Helmond

0492 522220

www.bibliotheekhelmondpeel.nl

de Bibliotheek
Helmond-Peel